

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1927 kl. 11 f. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om lagstiftnings-
åtgärder för beredande av ökad möjlighet att till-
varataga det i de allmänna flottlederna sjunkna
virket.*

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 149, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Luterkort* hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och på vad sätt det genom lagstiftning må möjliggöras att i större omfattning än hittills tillvarataga det i de allmänna flottlederna sjunkna virket samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande yrkande, får utskottet hänvisa till motionens innehåll.

Förevarande spörsmål har, såsom i motionen uppgivits, varit föremål för riksdagens överbägande senast vid 1919 års lagtima riksdag.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen m. m. väcktes inom andra kammaren två motioner i detta ämne, nr 295 av herrar *Aarnseth* och *Eriksson* i Grängesberg samt nr 318 av herr *Lövgren* i Nyborg.

I den förra motionen hemställdes, att i lagen om flottning i allmän flottled måtte införas stadgande om att sjunket flottgods, som icke av ägaren upptoges inom ett år efter flottningen, skulle vara statens egendom. I den senare motionen yrkades, att virke, som i allmän flottled eller farled funnes i sjunket eller sjunkande tillstånd, måtte förklaras för var mans egendom.

I sitt i ärendet avgivna utlåtande, nr 18, anförde *andra lagutskottet* i denna fråga följande:

Att den väckta frågan om ett bättre tillvaratagande av det i de allmänna flottlederna sjunkna virket är värd allt beaktande från lagstiftarens sida torde vara ådagalagt genom de i saken lämnade uppgifter om mängden av det virke, som årligen sjunker i dessa leder. Huru lågt man än beräknar sjunkningsprocenten, är det dock uppenbart, att betydande mängder virke årligen förfaras på detta sätt. Det är givet, att det vore en stor nationalekonomisk vinst, om blott en del av detta virke kunde tillvaratagas och komma den allmänna hushållningen till godo. Visserligen har från sakkunnigt håll uppgivits, såväl att det vore förenat med stora tekniska svårigheter att åtkomma

*Frågans
behandling
vid 1919 års
lagtima
riksdag.*

och upptaga sjunkvirket, som ock att ett dylikt upptagande ej skulle lämna ekonomiskt utbyte. Men enligt vad för utskottet uppgivits torde det finnas exempel, att flottningsföreningar under senare åren gått i författning om virkes upptagande å lämpliga platser och att detta visat sig ekonomiskt fördelaktigt för vederbörande virkesägare. Vad angår de åberopade tekniska svårigheterna för upptagandet, vill utskottet tillika erinra om, att det icke torde vara uteslutet att, därest på lagstiftningens väg möjlighet öppnades att i större grad än hittills tillvarataga sjunkvirket, detta skulle bliva en sporre för teknici att utfinna för ändamålet lämpliga upptagningsmetoder. Utskottet ifrågasätter, om från flottningsföreningarnas och de flottandes sida hittills i denna sak allt gjorts som kunnat göras. För utomstående är det enligt såväl gällande lagstiftning som den nu föreslagna flottningslagen ej tillåtet att upptaga sjunkvirke annat än i vissa angivna undantagsfall. En utväg, varigenom även åt andra än flottningsföreningar under närmare angivna villkor bereddades tillfälle att upptaga sjunkvirke, kunde möjligen medföra större resultat av upptagningarna.

Utskottet finner alltså, att det icke är förenligt med god hushållning att låta det stora kapital, som representeras av det sjunkna virket, förbli liggande outnyttjat, utan att staten borde föranstalta en grundlig undersökning, huruvida det icke kunde bliva ekonomiskt och tekniskt möjligt att till någon del tillvarataga ifrågavarande virke. En dylik utredning synes böra i första hand omfatta den rättsliga sidan av frågan, särskilt i vad mån de flottandes äganderätt till virket bör anses lägga hinder i vägen för dettas tillvaratagande genom utomstående, men även övriga frågan berörande spörsmål torde samtidigt böra undersökas.

På grund av det anförda har utskottet ansett sig böra föreslå skrivelse i sålunda angivet syfte.

På utskottets hemställan avlät riksdagen den 16 maj 1919 en skrivelse till Kungl. Maj:t, däri anhölls, att det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och på vad sätt det genom lagstiftning eller andra åtgärder kunde möjliggöras att i större omfattning än hittills tillvarataga det i de allmänna flottlederna sjunkna virket, samt att därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Med anledning av förenämnda skrivelse uppdrog Kungl. Maj:t den 25 september 1920 åt en sakkunnig att verkställa en förberedande utredning av den i skrivelsen avsedda frågan. Genom beslut den 24 november 1922 förklarade sedermera Kungl. Maj:t, att utredningsarbetet skulle vila från och med den 1 januari 1923 och därefter icke utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande upptagas.

*Vidtagna
åtgärder i
anledning av
1919 års
riksdags-
skrivelse.*

Utskottet.

Enligt utskottets mening bör den av riksdagen år 1919 begärda och år 1922 avbrutna utredningen rörande förevarande spörsmål återupptagas, helst som detta synes kunna ske utan att större kostnader orsakas det allmänna. Härvid förutsätter utskottet, att de förarbeten, som redan verkställts, tillgodogöras vid utredningens slutförande. Vid ett återupptagande av utredningen synes densamma böra erhålla den omfattning, som angavs i 1919 års riksdagsskrivelse.

I sitt utlåtande vid 1919 års riksdag uttalade utskottet, att det enligt den då föreslagna och nu gällande lagstiftningen ej vore tillåtet för utomstående att upptaga sjunkvirke annat än i vissa angivna undantagsfall. När utskottet nu förordar en utredning, bör denna enligt utskottets uppfattning ej blott beröra spörsmålet, huruvida tillfälle må beredas även åt andra än de nu berättigade att upptaga sjunkvirke enligt vissa föreskrifter, som på skäligt sätt avväga mot varandra stående intressen och genom erforderlig kontroll förebygga rättstvister, utan även avse den ekonomiska och tekniska möjligheten att genom lämpliga anordningar i större utsträckning tillvarataga ifrågavarande virke.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen med anledning av förevarande motion ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa av riksdagen redan tidigare påkallad utredning, huruvida och på vad sätt det genom lagstiftning eller andra åtgärder må möjliggöras att i större omfattning än hittills tillvarataga det i de allmänna flottlederna sjunkna virket, samt därefter för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 4 mars 1927.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Sydow**, *von Stockenström*, greve *Spens, Berglund, Sundberg, Åkerberg** och *Luterkort*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson i Kalmar**, *Öberg, Hage, Johanson i Hallagården, Ros**, *Johansson i Sollefteå** och *Olovson i Västerås*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av greve *Spens*.